

دایکی پرواداران (سوددی کچی زومعه)

(خوای لی رازی بیت) **خاوهنی دوو کوچ**

کچ: دایکی نهلهند

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

الحمد لله رب العالمين والصلوة
والسلام على نبينا محمد وعلى آله
وصحبه أجمعين 0

سوددی کچی زومعه (خوای لی)

رازی بیت):

ئیستاش له گه لئ ته ستیره یه کی گه شاوه
به نوری ئیسلام، هاوه لئیکی به پیز خاوهنی
دوو هیجرهت و باوه ریکی به هیزو
هه لویستی بهرز، دایکی باوه پداران،
ئه ویش خاتوو (سوددی کچی زومعه ی
کوری عبدالشمس ی کوری عبدالودی
عامریه) له بنه ماله یه کی قوره یشیه
دایکیشی (شه مسه ی کچی قه یسی کوری
زهیدی کوری عامره).

ئافره تیکی ره وشت بهرزو پاک و راست و
به رده وامو چه سپاو بووه له کاره کانی،

هه رچه نده داب ونه ریتیکی باوبوو له ناو
قوره یش به لام ئەم هه میشه رقی له
کپنوش بردن بووه بو بته بی سوده کان،
سوده جوانیه کی ئاسایی هه بووه نه زور
جوان و نه زور ناشیرین بوو .

شووی کرد به ئاموزاکه ی (سه کرانی
کوری عه مر ﷺ) برای هاوه لی به پیز
(سوه یلی کوری عه مر ﷺ) ژیانیکی زور
ساده و ئاسوده ژیاوه، له گه لئ
بلاوبونوه ی ئاینی پیروزی ئیسلام
وهه رزوو باورپان هیئاو له موسلمانه
پیشه نگه کان بوون.

دوا ی ئەو ئازاره زوره ی که له لایه ن
قوره یشیه کان تووشی بوو پیغه مبه ر ﷺ
فه رمانی پیکردن بچن بوو حه به شه چونکه
ئه وی پادشایه کی لیه ستم له که س
ناکات بوو ئەوه ی ئاینه که یان پاریزراوبی
تاخوای گه وره ره حمیان پیده کات و

هه رچه نده پیغه مبهه ﷺ زور پیویستی به ئافره تیك بوو پشتیوانی بکات و کاروباری ماله وهی بو هه لسورپینی و منداله کانی بو په روه رده بکات و ته نها که میکیش ئه م بو شاییهی بو پر بکات وه . به لام (خه وله) (خوای لی رازی بیئت) ئافره تیکی باوه رداپو راستگوو چاونه ترس بوو یه کیك بوو له کوچ کردوه کان له گه ل ه اوسه ره که ی (عثمان کوری مضعون رضی الله عنه) ومهاجره کان کوچی کرد بوو بو مه دینه ، زور غه مبار بوو بو حالی پیغه مبهه ﷺ منداله کانی بو یه پوژیک چوه لای و پیی ووت: ئه ی پیغه مبهه ری خوا ﷺ بو ژن ناهینی؟

پیغه مبهه ﷺ به دلکی زور به غه م فهرمووی: کی هه یه جیگه ی خه دیجه م بو بگریته وه ئه ی خه وله؟

خه وله ووتی: ئه گه ر بته وی ژن یان ئه گه ر بته وی کچ!!

پیغه مبهه ﷺ فهرمووی: ئه و کچه کی یه؟ خه وله (خوای لی رازی بیئت) وتی: کچی خوشه ویستترین هاورپته (ئه بو به کری صدیق رضی الله عنه) .

رزگاریان ده کات له ده ست زولم وسته می بی باوران، ئه م کوچ کردنه یه که م کوچ کردن بوو له ئیسلام، سه وده له گه ل ه اوسه ره که ی ئارامگرو خوړاگر بوو زور ئازاری دووریان چه شت، له گه ل ئه مه ش زوری پینه چوو (سه کرانی) ه اوسه ری مرد زور له دووری ئه و دلته نگ بوو، خاتوو سه وده زور له حه به شه نه مایه وه گه رایه وه مه که به لام هیچ شوینی نه بوو ووی تی بکات ناچار گه رایه وه مالی باوکی که هیشتا باوه ریان نه هینا بوو، پیغه مبهه ﷺ به م هه واله زور دلته نگ بوو، ئه وه ش له کاتیك بوو خاتوو خه دیجه (خوای لی رازی بیئت): کوچی دواپی کردبوو.

شوو کردنی خاتوو سه وده به

پیغه مبهه ﷺ:

له کاتیكدا خاتوو خه دیجه (خوای لی رازی بیئت) کوچی دواپی کرد ه اوسه ری به وه فاو دلسوزی پیغه مبهه ﷺ کاریگه ری زوری لی کرد ه موو کات بیری لای ئه و بوو، وه هیچ یه کیك له هاوه لان نه یاننده توانی داوای ئه وه ی لیبکه ن ژن بهینی

به زه یی به خراپی و لاوازی حالی خاتوو سهوده ئه هاته وه، وه بیړی کرده وه منداله کانی پیوستان به ئافره تیکی به تهمنو له خواترس بوو چونکه ئه وکات خاتوو پوقییه (خوای لی رازی بیټ) شووی کردبوو به خلیفه عوسمانی کوری عه فان ﷺ، که س نه بوو خزمه تیان بکاتو ئه م باره له سر شانی پیغمبر ﷺ سووک بکات، چونکه ئه و بو گه یاندنی په یامی خوا به ته وای مرقایه تی نیردراوه.

بوو به دایکې ئیمانداران:

خوای گوره له دونیا پاداشتی خوږاگری و مل که چ نه کردنی خاتوو سهودهی (خوای لی رازی بیټ) بو بی باوهداران دایه وه، شه ره فیکی گوره ی پی به خشی و کردی به هاوسه ری کوتا پیغمبرو دایکې ئیمانداران.

پیغمبر ﷺ ده یزانی هیچ ئافره تیکی ناتوانی شوینی خاتوو خدیجه (خوای لی رازی بیټ) پر بکاته وه، به لام خاتوو سهوده (خوای لی رازی بیټ) کاتی چووه مالی پیغمبر ﷺ ئافره تیکی نه رمو نیان و له سره خو بوو زور به باشی خزمه تی

که میک بیړی کرده وه و فهرمووی: ئه ی ژنه که کی یه؟

ووتی: سهوده ی کچی زهمعه (خوای لی رازی بیټ).

پیغمبر ﷺ فهرمووی بوم بخوازه.

پیغمبر ﷺ عائیشه ی (خوای لی رازی بیټ) ماره کردو سهوده ی گواسته وه، چونکه عائیشه له تهمه نیک بوو هیشتا مندال بوو.

ئه م دهنگو باسو و هواله له ناو خه لکی زور به گهرمی بلا بوو وه، هرکه سیک ئه م هواله ی بزانیایه تووشی شوک ئه هات و سه رسام ئه بوو، ئه یانوت چوون پیغمبر ﷺ ئافره تیکی به م شیوه یه ی خواستوه تهمه نی گوره و جوانیه کی وه های نییه و هه ژاره !!

چون ئه م سهوده ی (خوای لی رازی بیټ) خواستوه له دوی خدیجه (خوای لی رازی بیټ) که خاوه ن جوانی و سامان و گوره خانمی قوره یش بوو! ؟.....

به لام هرکه سی له خواترس بی خوای گوره دهرگای لی ئه کاته وه به شیوه یه که ههستی پیناکات، پیغمبر ﷺ کاره کانی پره له حکمهت و زانایی، زور

له لایه نی سۆزو ویزدانه وه ئینجا له دوائی مه بهسته کانی تر..... به لام له م بارودۆخه سهیری کرد خاتوو (سهوده) (خوای لی رازی بیئت) ناتوانی ئەم ههقه بدات ته مه نیشی زۆر گهوره بووه بۆیه پیغه مبهەر ﷺ نهیده توانی خوشه ویستی خوئی بۆ ده رببری ئەمهش ههقی هه موو ئافره تیکه بۆیه خاتوو (سهوده) (خوای لی رازی بیئت) ئە یزانی پیغه مبهەر ﷺ به زهیی پێدا هاتۆته وه بو پزیزگرتن له باوه ره که ه ی و خۆراگریه که ه ی خواستویه تی، پیغه مبهەر ﷺ بۆ ئە وه ی له م حاله تی شه رمه زاریه پزگاری بکات نه ی ده ویست بی به شی بکات له ههقی خوئی بۆیه شه ویک پیغه مبهەر ﷺ له لای دانیش ت زۆر به حه کیمانه وه به نه رمی ئە م باره ی تیگه یاندو ویستی لی جیا بیته وه بۆ ئە وه ی خاتوو سهوده ش (خوای لی رازی بیئت) ههقی نه روات، به لام خاتوو (سهوده) (خوای لی رازی بیئت) به پیغه مبهیری ﷺ فه رموو: (ئه ی پیغه مبهیری خوا ﷺ ته لاقم مه ده و با له ژیر سیبهیری تۆ بمینمه وه، چیم نه ماوه له ژن ومیردایه تی، به لام ئاواته خوازم ئە م

منداله کانی ئە کرد هه رچه نده ئافره تیکه لاشه قورس بوو زۆر هه ولی ئە داو هه موو توانای ئە خسته گه ر بۆ ئە وه ی له جیی ئە م ئه رکه بیئت که پیی سپێرداوه، وه هه ولی ئە دا خووشی و به خته وه ری بخاته ئە م ماله پیروژه، ئە گه را له هه والیک دلی ئە ندامانی ئە م ماله خوش بکات بۆیه زۆر له هه والی خاتوو پوقییه (خوای لی رازی بیئت) و ئیمامی عوسمانی ﷺ ئە پرسى و بۆیانی ئە گێرپایه وه چونکه ئە وان (ره زای خویان لی بی) کۆچیان کرد بوو بۆ (حه به شه) پیغه مبهەر ﷺ به بیستنی هه والیان زۆر دلخۆش ئە بوو، خاتوو سهوده (خوای لی رازی بیئت) به قسه خوشه کانی ئە م ماله پیروژه ی شاد کرد بوو، وه پیغه مبهەر ﷺ زۆر پزیزی ته مه نی ئە گرت و ئاگای له دلی بوو.

هه لویستیکی ناوازه:

سهوده ی دایکی باوه رداران (خوای لی رازی بیئت) هه لویستی ناوازه ی هه بوو گه وره یی ده رئه که وت به و کارانه ی ئە نجامی ئە دا، وه ک زانراوه مانا و مه به ست له ژن هینان و بنه ماکه ی به پله ی یه که م دامه زراوه له سه ر چیژ وه رگرتن

کوچ گردنی دووه می بو**(مه دینه):**

خاتوو سهوده (خوای لی رازی بیټ) له مه که مایه وه تاخوای گوره رېځگای به پیغه مبه ر ﷺ دا کوچ بکات بو مه دینه،... کاتې جیگیر بوون دوو خوشتری دا به (پافح) بجی هریه که له سهوده ی دایکې ئیمانداران و (فاطمه و نوم کلثوم) ی کچی و نوم ئه یمن وئوسامه ی کوری زهید (خوایان لی رازی بیټ) بینن بو مه دینه به مه خاتوو سهوده (خوای لی رازی بیټ) دوو جار کوچی کرد بو مه دینه له پیناو به ده ست هیئانی په زامه ندی خواو پیغه مبه ره که ی بووبه خاوه نی دوو کوچ، خیرو به ره که ت پرووی تیگردن و پیغه مبه ر ﷺ ه موو خیزانه کانی تری هیئاوه یه که له دوا ی یه که بو ئه وه ی په یامه پیروزه که ی به دنیا بگه یه نی. خاتوو سهوده (په زای خوای لی بی) پایه به رزو له خواترس بوو کاته کانی به قورئان خویندن وناسینی فهرمووده به سهر ئه برد وه زور فهرمووده ی گپراوه ته وه، زور دل و دهر وون فراوان بووه هر شتیکی ده ست

شهره ف وپیزه له ده ست نه ده م که خوای گوره پیی به خشیوم و وه که خیزانی تو زیندو بکریمه وه له پوژی دوا یی).

پیغه مبه ریش ﷺ رازی بوو.

سی سال دوا ی ئه و پیغه مبه ر ﷺ خاتوو عائیشه ی (خوای لی رازی بیټ) هیئاو خاتوو سهوده (خوای لی رازی بیټ) دلی پر بوو له ئیمان و خاوه ن دلیکی فراوان وه لویستی ناوازه بوو... شه وه کانی بو خاتوو عائیشه په ت کرده وه، خوای گوره له بهر ئه م ه لویسته ی ئایه تی نارده خواره وه ده فهرمووی:

﴿وَإِنْ أَمْرًا خَافَتْ مِنْ بَعْلِهَا نُشُوزًا أَوْ إِعْرَاضًا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ يُصْلِحَا بَيْنَهُمَا صُلْحًا وَالصُّلْحُ خَيْرٌ﴾
(النساء) .

خاتوو عائشه له ته فسیری ئه م ئایه ته ده فهرمووی: ئه گهر ژنیکی لای پیاویک بیټ و نه توانی کاری پیویست ئه نجام بدات پیاوه که ئه یه وی لی جیا بیته وه ئه ویش ده ترسی ته لاق بدری ئه لی حه ز ناکه م ته لاقم مه ده ئه گهر ده توانی چاره سه ریکم بو بدوزیته وه .

لهه موو کات و سه رده ميک خواي گه وره
 په حمي پي بکات ولي پازي بيت.

وصلی الله وسلم علی نبينا محمد وعلی
 اله وصحبه اجمعين.

بکه وتايه به هه ژارانی ئه به خشي، جاريک
 ئيمامي عومر رضي الله عنه دواي کوچ کردنی
 پيغه مبه رضي الله عنه پاره ي بو نارد هيچی
 نه گي پايه وه و داويه تي به هه ژاران،
 تيکو شاوه و هيجره تي کرده له شه پي
 خه يبه ر وه ک برين پيچ و ئاو دان
 به مواهیده کان به شداری کرده .

زور به هيمني هه موو کاته کانی خه ريکی
 ئه نجام دانی په رستن بووه به خته وه ري و
 ئارامي له سه ر ئاسماني ئه ودا به دي ئه کرا،
 به لام ئه م بارودوخه به رده وام نه بوو
 چونکه پيغه مبه رضي الله عنه کوچي دوايي کرد
 زور کاريگه ري له سه ر هه بوو زور دلته نگ
 بوو چونکه زوري خوشي ئه ويست به لام
 ئارامي گرت .

ژيانی به رده وام بوو تا سه رده مي
 خه لافه تي خه ليفه (عومه ري کوپي
 خه تتاب رضي الله عنه) له گه ل خه ليفه ئه بو به کر
 زور پزيان ئه گرت و چاوديريان
 ئه کرد، له ته مه ني هه شتا سالي گيانی
 پاک و بيگه ردي گه پايه وه بو لاي خواي
 گه وره و کوچي دوايي کرد.

هه رچه نده کوچي دوايي کرد به لام بووه
 پيشه نگ بو ئافره ته باوه پداره کان